

Spørgsmaalet er nu for dette Ting, hvorledes det vil stille sig til denne Udgift. Flertallet i Udvalget er af den Formening, at Regeringen efter sin bedste Overbevisning har anset Situationen for faretruende og derhos har ment, at de Foranstaltninger, som denne Situation fremkaldte, vare paastrængende nødvendige og maatte ske hurtigst muligt. Vi mene, at Regeringen derved kun har opfyldt en den paaahvilende Pligt. Man kan jo bagefter let sige, at Regeringen har skønnet urigtigt, men hvis Regeringen intet havde foretaget sig, og Tilfældet var blevet et andet, Konflikten virkelig var indtraadt, vilde Ansvar for Regeringen have været af et ganske andet og langt større Omfang, end Tilfældet nu er. Det er saa langt fra, at Flertallet har den Overbevisning eller har faaet den Tro, at Regeringen har taget disse Penge i den Hensigt at tilsidesætte Bevillingsmyndigheden, at det anser de Grunde, Regeringen har anført til at tage Pengene paa forventet Tillægsbevilling, for fyldestgørende, Pengene ere udgivne, Landstinget har ikke noget Middel til at skaffe Pengene tilbage, og da Folketinget ikke har brugt sin Ret til at gaa til Rigsretten for at faa endelig afgørende Dom over, hvorvidt Regeringen har handlet rigtigt eller ej i det foreliggende Tilfælde, ser Flertallet ikke rettere end, at dette Ting staar uden for Sagen og ikke har andet at gøre end lade Udgiften passere, hvilket ikke vil sige, at vi her opfordre Tinget til at billige, hvad der er sket, og heller ikke betager det andet Ting dets Ret til at gøre Ansvar gældende. Den foreslaaede Maade at afgøre Sagen paa vil kun sige dette, at vi ikke have haft nogen Andel i denne Udgift, heller ikke have billiget den, men at vi paa den anden Side heller ikke kunne foretage noget i Anledning af, at den er afholdt, uden at Bevilling er given. At man i en lang Aarrække har anset det for konstitutionel Praksis at tage Udgifter af denne Art paa forventet Tillægsbevilling, er hævet over enhver Tvivl. Ved hvert Statsregnskab have vi haft mangfoldige Tilfælde af denne Art, om end just ikke altid i saa stort Omfang, som der her er Tale om. Som bekendt indeholdt den oprindelige Grundlov af 5te Juni 1849 i § 52 den Bestemmelse, at ingen Udgift maatte afholdes, som ikke havde Hjemmel i Finansloven. Dette viste sig meget snart umuligt, da der i Aarets Løb stadig kom Tilfælde, hvor Regeringen maatte afholde Udgifter, uden at de vare bevilgede paa Finansloven. Man gav derfor senere en

Indemnit for den Slags Udgifter. I vor nuværende Grundlov er det udtrykt paa den Maade, at en Udgift maa have Hjemmel paa Finansloven eller en Tillægsbevillingslov. Vi indstille altsaa, at Rigsdagen frasiger sig sin Ret til at gøre Ansvar gældende med Hensyn til Statsregnskabet 1898—99. Vi kunne saa meget lettere gøre det, som vi ikke ere i Stand til at gøre noget Ansvar gældende i Anledning den afholdte Udgift, men overlade til det andet Ting at gøre det. Naar vi gøre denne Indstilling, foregribe vi ikke derved de Medlemmers Stilling, der tillige ere Medlemmer af Rigsretten. Vi have ikke behandlet den Sag som Bevilling og have ikke ved vor Indstilling udtalt os om, hvorledes vi vilde have stillet os, naar Sagen havde foreligget os til en virkelig reel Afgørelse.

Oct. Hansen: Jeg er enig med den ærede Ordfører i, at det er ikke belejligt nu at drøfte Spørgsmaalet om de vestindiske Øer, der vil rimeligvis komme en Tid, maaske inden ret længe, hvor dette Spørgsmaal vil blive mere akut, og hvor vi kunne faa Lejlighed til at udtale os. For Øjeblikket vil vist det høje Ting billige, at vi ikke bringe dette Spørgsmaal paa Bane.

Det foreliggende Statsregnskab er i det hele taget overordentlig tilfredsstillende. Det er en Glæde at se, hvor faa Udsættelser der er fremkommet fra Statsrevisionens eller Udvalgets Side. Udgifterne ere holdte inden for Bevillingerne undtagen i de Tilfælde, hvor de have været kalkulatoriske, og hvor det har været nødvendigt at gaa videre end bevilget. Det er kun meget faa Bemærkninger, som Statsrevisionen eller Udvalget har fundet sig foranlediget til, saaledes som den ærede Ordfører har udviklet. Der er kun et Punkt af større Betydning, som jeg skal tillade mig at dvæle noget ved, idet jeg i øvrigt henviser til de Bemærkninger, som et æret Medlem og jeg have gjort i Betænkningen. Maaske det dog maa være mig tilladt, forinden jeg gaar ind paa det nævnte Punkt, at henlede Opmærksomheden paa, hvad der i Betænkningen af hele Udvalget, desuden ogsaa den ærede Ordfører, udtales over for, at den fra ministeriel Side er blevet anført som en Grund til, at en Bevilling til Afsløring af Holberg-Monumentet ved Sorø Akademi er bleven taget, som Undskyldning eller Forsvar, at man gik ud fra at det ikke vilde møde nogen Modstand fra Rigsdagens Side, det har Udvalget for